OD NAŠICH PŘÁTEL

Washington, D. C., 6. prosince 1912. — Před časem, když dlel jsem v Nebrasce mezi Omaha a Winnebago Indiány slíbil jsem Vám, že Vám budu z Oklahomy, kamž pak jsem se odebral, psáti, než celou tu dobu, co tam jsem dlel, byl jsem tak zaměstnán, že mi nezbylo k tomu času. Teprve nyní po návratu do Washingtonu mohu lépe disponovati časem a tím také dostáti svému slibu. V Oklahomě byl jsem na dvou reservacích a sice mezi Osage a Apache Indiány. Dnes budu psáti o Osages. Tito bydlí v severní Oklahomě a okresním jejich městem, sídlem vládní agentury a jich vlády jest Pawhuska. Osagové jsou nejbohatší indiánský kmen a jak sami říkají, nejbohatší národ na světě. Každý příslušník kmene má jmění na 20,000 dollarů, které ovšem spravuje Strýček Sam a vyplácí jim pouze každého čtvrt roku 4 procenta úroků. Mimo to na pozemkách těmto náležejících, nalézá se velké množství petroleje a samozřejmo, že dostávají z těchto značné nájemné. Sta a tisíce čerpacích věží jedna od druhé místy sotva 200 yardů vzdálena, dobývá ze země petrolej. Přírodní pak plyn, jenž na více místech ze země prýští, zásobuje města a vesnice na reservaci i v okolí. Jinak krajina sama nemá žádný vábný vzhled. Půda silně kamenitá dává růsti jen spoře trávě a také dobytek na této se pasoucí, vypadá dosti hubeně. V létě trpí pak mnoho nedostatkem vody. Osagové, již byli sem z Kansasu na rozkaz Strýčka Sama as před 40 roky transferováni, zde žijí život dosti lenošivý. Tehdy, když ono transferování se stalo, nikdo nevěděl, že v útrobách této jinak nehostinné půdy nalézá se množství petroleje; pochybují, že by jim byla vláda tuto zemi vykázala. Jinak ale množství peněz, jež jako nájemné za půdu a úroky z kapitálu tito Indiáni dostávají, způsobuje jim spíše zhoubu. Lid oddán jest zahálce a pití líhovin, jichž přes přísný zákaz vládní velké množství mezi těmito se prodá. Celá řada všelijakých individuí zvaných "bote liquers" zabývá se prodejem líhovin. Vysoké cow-boyské boty míval takový švingulant vycpané láhvičkami whisky nejhorší kvality, jenž po dollaru i výše pánům Indiánům prodával. Pití líhovin a množství masa skoro bez příkrmu požívaného, má ten účinek, že lid jest přímo nabubřelý a nejen muži, ale i ženy 300, 400 až 600 liber vážící nejsou zde žádnou vzácností. I duševně jest ten lid nabubřelý a měl jsem značné obtíže je pro svůj úkol získati, neboť dva dollary, jež mám povoleno každému mě posujícímu vyplatiti, pro ně nic neznamenají a já musel více méně diplomaticky s nimi jednati a je upozorněním, že budou zvěčněni a ve Washingtoně mezi velkými bílými lidmi vystaveni, je k tomu pohnouti. Ovšem že ne každý, kterého bych si byl přál, byl získán. Jinak organisace jejich kmene jest jedna z nejlepších, kterou jsem poznal. Mají svůj volený council (národní radu) a voleného náčelníka, jenž rád též pyšným jménem guvernér se nazývá a jenž ve svém úřadě potvrzen bývá ústřední správou ve Washingtoně. Tato národní rada za předsednictví guvernéra řídí a spravuje jmění a veškeré záležitosti kmene, ovšem opět za souhlasu vládního agenta. Kmen jejich tvoří vlastně takový stát ve státě. Ovšem že ne vždy usnesení národní jejich rady bývají potvrzena, z čehož povstávají častěji konflikty, jež těžko se nechají urovnat, obyčejně musí páni radní povoliti, neb válečná sekera snad na vždy jest již zakopána. Zrovna za mého pobytu vetován byl nově zvolený guvernér, dále různá usnesení stran pronájmu pozemku, z čehož byla mezi nimi veliká kyselost oproti Washingtonu, kterou i já, ač nemám s věcí nic společného, jsem trpěl. Na počet Osagů počítá se asi 2200; počet ten jest stejný po více roků; nepřibývá jich, ani neubývá. Jako všechny ostatní kmeny, trpějí i oni různými očními nemocemi a tuberkulosou. Nejhorší ovšem nemoc jest lenost, jež celý kmen degeneruje. Mimo to následkem jejich bohatství usadilo se mezi nimi všelijakých pochybných lidí a též i Slovanů — vyznání Mojžíšova, již jim od peněz ať již lichvou či jinak, pomáhají. Že bílý muž pojme Indiánku za manželku, našel jsem na každé reservaci, ale že by bílé ženy braly si Indiány, nalezl jsem pouze mezi Osagy. Zde též poznal jsem markantní příklad, jak ničivý jest život lenošivý a požitkářský a jak oproti tomu povznášející jest život plné práce. Pročež buď práci čest! — S pozdravem všem čtenářům Pokroku, jsem Váš Frant. Mička.

GREAT FALLS, Montana, 4. prosince 1912. — Ctěná redakce! Dovoluji si napsat několik řádků do Vašeho listu, neb jest nás tu několik Čechů. Myslím, že nebude s místa, když o sobě dáme vědět. Dnes padá sníh a za teplými kamny dá se o všeličems myslit. Great Falls jest krásné město, má asi 22,000 obyvatel všech národností, totiž Poláků, Chorvatů, Řeků a všech jiných, ale Čechů jen několik. Jest mně divno, že někteří čeští obchodníci se sem nepodívají a nezaloží tu nějaký obchod. Myslím, že jest zde dobré místo. Máme tu dva české doutníkáře, pan A. Fousek a pan Kostelák. Pan Fousek byl navržen za šerifa v Cascade County na demokratické ticketě, ale byl málo hlasy poražen republikánským navržencem Kommersem. Dále jsou zde tři bratří Lukšové, kteří sem přijeli v Uher, kde byli rozeni, ale česky zřetelně mluví. Pan Karel Lukeš jest též odběratelem Pokroku Západu, který mu pisatel těchto řádků odporučil a proň zaslal. Jest výborným barvířem, tak že má stále dost práce a též jeho dva bratří Rudolf a Frank jsou zaměstnáni v šapech u Great Northern dráhy a dobře se jim vede. Staví se sem nová dráha Extension z Lewiston do Great Falls Chicago, Milwaukee & Puget Sound, která má příštím rokem býti dokončena. Též jest tady velká tavírna na měď, kde jest zaměstnáno asi 1200 lidí, kteří pracují 8 hodin denně. Dostávají od $3.25 až $5.00 denně za osm hodin. Tím však nevybízím žádného, který tyto řádky bude čísti, aby sem zaměstnání šel hledat, neb jest tady na dělnickou práci lidu dost. Montana se začíná hodně osazovat a myslím, že za málo roků bude vládního pozemku málo na zbyt, neb skutečně minulá léta tady farmeři vypěstovali krásnou úrodu pšenice, ovsa a bramborů nejlepší jakosti. Jest nám proto skutečně podivno, jak mnohý člověk se ve velkých městech dře ve špinavých dílnách, kde si zdraví zkazí, za pár centů denně než aby šel do západních států a kus vládních pozemku si zabral. Jest skutečně ještě mnoho krásného pozemku vládního, kde schopný člověk za málo roků stane se neodvislým. Též se musím zmínit o některých mladících, kteří doma za kamny čtou pěticentové povídačky o divokém západu. Když přijdou sem, tu první hledí, zda nějaké Indiány neb cowboye uvidí a většina jich si přinese nějaký starý revolver, aby v případu předpadnutí si mohl svůj život bránit, ale brzy se přesvědčí, že "Wild West" jest věcí pominulou, že svým životem jest úplně jist. Počasí jsme tady až doposud měli krásné, ani ještě nemrzlo. Minulý podzim hodně pršelo, jest tedy naděje, že příštího roku naši "Dry Land Farmers" něco vypěstují. Jest divno, že čeští farmáři se tady málo osazují. Ovšem, když sem přijde farmář z prostředních států a nevidí kornu, tak má po chuti na farmaření a hledí, aby co nejdříve se vrátil domů k mámě. Myslím, že jsem toho napsal více než jsem chtěl. Jestli některý z ctěných čtenářů si bude přát něco více dovědět o Montaně, ať píše na dole uvedenou adresu. Končím s pozdravem na všecky čtenáře tohoto listu a též na všecky Kohouty v Nebrasce. Podruhé napíši více. S úctou

James Kohout,
Great Falls, Mont.

HAMILTON CITY, Cal., 29. listopadu 1912. — Ctěná redakce! Po delší přestávce sdělím opět něco z toho našeho kalifornského koutku, což, doufám, bude čtenáře Pokroku Západu zajímati. Poněvadž ze svého dlouholetého pobytu v Omaze vím ze zkušenosti, že se v přítomné době každý tulí ke kamnům, vzpomínám na to a porovnávám k tomu naše počasí zde v Californii. Kdežto na východě každý se zásobuje uhlím a teplým oděvem a opatřuje byt dvojími okny a dveřmi, jest zde počasí tak asi jako za krásného jara. Místo odumírající přírody viděti všudy, jak ona se probouzí k novému životu, povzbuzujíc k práci člověka tak, aby, až přijde její doba, odměnila jej hojnými dary za jeho námahu. Za letošního podzimu dostali jsme již několik pěkných dešťů, jichž účinek pomocí teplých slunečních paprsků jest jako čarovný. Ze země bují zeleň s pestrým kvítím, nad níž hojnost ptactva poletuje, radujíc se ze svého života. A v takovémto potěšujícím okolí viděti lze pilné farmery, orající potahem své farmy, kdežto na rozsáhlých tisíce-akrových renčích prohání se hojné parní neb gasolinové stroje, připravujíce půdu k blížící se setbě. Jest věru zajímavé podívání na ty nepřehledné lány pozemků buď zoraných, neb již osetých, takřka v úplně rovné ploše se rozkládajících, jež rozměrem svým překonávají i rozsáhlé panské dvorce v Čechách. Klimatickou výhodou pro farmerství v této části Kalifornie jest naprostá bezpečnost před živelními pohromami jako jsou krupobití, bouřlivé přívaly nebo ničící mrazy, tak že úroda každoročně jest jistá, liše se pouze tím, že vlivem míry deště některý rok jest větší, kdežto jiný opět menší. Poslední sezona byla, jak se doslýchám, od podzimu do května velmi suchá, následkem čehož minulá úroda obilin byla o hodně zmenšena, však vzdor tomu výsledek byl velmi uspokojující. Tak ku př. pan Fr. Nedoma, jenž měl v české osadě zrentovanou čtyřicítku, strhl z ní přes sedm set dollarů za ječmen bez zavodňování. Novinkou v naší české osadě jest, že česká kolonisační firma Bulin & Co., již i pisatel těchto řádků má tu čest býti členem, pořídila si gasolinový stroj s pluhem o šesti rádlech, za účelem vzdělávání a zužitkování pozemků buď vlastních, neb k prodeji kontraktovaných. Krok tento jest následováním příkladu zde osvědčeného způsobu farmaření a proto není příčiny, proč by se i Čechům nezdařil. Letošní počasí, dle sdělení starých místních osadníků, jest dosud nad obyčej příznivo a bude-li takovým krokem pokračovat na dále, možno očekávati velmi dobrou úrodu. Dni v přítomné době se skvějí slunečním jasem, jehož paprsky příjemně hřejí, večery jsou chladné a ráno často jest i šedivý mrazík pozorovat na střechách. Rostlinstvo však jest mrazem úplně nepoškozené, což dokazuje ta okolnost, že rajčata od minulého léta v zahrádkách zbylá, dosud čerstvou zelení se skví a nové výhony vyrážejí. O americkém posvícení jsem jel krajinou a na cestě jsem potkal mladý párek upřímně se k sobě tulící a objemný svazek pestrých květin, jež dívka v náručí svírala, dával typický význam idyly této pozdní sezony, již spatřiv, mně jsem si připomněl chlad a pustotu v přírodě v bývalém svém domově v této době panující. Čeští osadníci zdejší počínají jeviti touhu po společenském životě, jejž posud zde postrádáme. Tu a tam ovšem hromadnější návštěva krajany mezi sebou sbližuje poněkud tyto k sobě, avšak nevystihuje ani z daleka výsledky řádného společného působení. Nechci nijak předbíhati starších osadníků v jejich snahách a uvádím výše uvedenou zmínku pouze co zprávu místní, jsa jist, že, jakmile příhodná doba nadejde, budou zdejší krajané vědět, kudy do toho. S přáním, aby všichni čtenáři Pokroku Západu se v brzku podíleli s námi v rozkošném podnebí krásné Kalifornie, znamenám se v úctě

Chas. Steiger.

STANFORD, Montana, 3. prosince 1912. — Ctěné redakci Pokroku Západu! Věru, že už jest tomu dávno, co jsem neměl ani tolik času, abych napsal několik řádek do našeho milého Pokroku. Až dnes se mi to podařilo a proto se honem pochlubím, jakou jsme tu měli úrodu pšenice. Jest to královna našich plodin. Sypala letos průměrně asi 27 bušlů z akru. Avšak místy, na některých dobře obdělaných polích vydala až 65 bušlů z akru. Ovsy byly letos nad jiná léta znamenité. Sypaly od 40 do 164 bušlů z akru, tak že vynesly letos o mnoho více, než pšenice. Ceny za pšenici jsou tu velmi nízké, kdežto oves se zde prodává po $1.50 za 100 liber na dráhu. Len byl letos velmi krásný až na ten, který byl set velmi pozdě. Ranní lny vydaly průměrně 20 bušlů z akru. Ječmene se tu pěstuje dosud velmi po skrovnu, ač se mu daří znamenitě. Letos vydal 50 bušlů z akru, a sládci si ho libují, že jest dobré jakosti. Sena letošního je hojnost a kromě toho zůstalo ještě mnoho tisíc akrů neposekáno, pro nedostatek dělnictva. Prodává se tu za vysokou cenu, protože se tu stavějí na všech stranách dráhy, při nichž používá se spousty koní a mezků, tak že jest velká spotřeba sena a ovšem i ovsa. Farmář z toho má největší užitek, protože může všechny své plodiny dobře zpeněžit. Velmi se líbil dopis pana Kohouta, v němž líčil svůj sen o tom ševci, co na svini jezdil. Váš krajan

Frant. Strof.

RENFROW, Oklahoma, 29. listopadu 1912. — Tržní zprávy v Renfrow, Okla: Pšenice tvrdá čís. 2 75c, korna drolená 35c, oves 30c; hovězí dobytek od 4 až do 6 centů libra; vepři 7c. Koně nejlepší 1,300 i více liber váhy $175, lehčí $125 až $150. Vejce 24c tucet. Slepice 8c libra. Kohouti mladí 6c, staří 4c. Krůty 12½c libra. Mouka 100 liber $2.20. — Přítomnou dobu máme zde velice pěkné počasí. Celý listopad krásně teploučko, což slouží ku pěknému vzrůstu pšenice. Letos máme tak zrostlé pšenice, že dobytek má výbornou pastvu. Již po několik posledních roků neměli jsme tak pěknou vyhlídku na dobrou úrodu jako letos. Však jest také již čas, aby farmáři si zase pomohli, neboť každý již chce míti automobil. Vzdor tomu, že letos úroda docela selhala, přece krajané sebou hýbou. Tak pan Fr. Truhlář přikoupil 160 akrů pozemku skoro samou prairii za $3,500. Koupil to od p. Fr. Sýkory, který zase odejel do Montany ku svým bratřím. Tam hodlám koupiti gasolinový motor s pluhy a zorati alespoň půl Montany. Nyní zase pan Oscar Wolff doufá, že v brzku bude míti o jednu "stošedesátku" více, což mu zaokrouhlí jeho majetek na 640 akrů rozlohy. Též pan Václav Hájek má zálusk na jednu 80-akrovou farmu, která přiléhá těsně ku jeho. Avšak majetník jest chytrý a cenu zvýšuje, tak že nyní pan Hájek má klopiti $4,000, což ovšem jde proti srsti. Nyní na všech stranách se pořádají sbírky ve prospěch bratří Slovanů na Balkáně, jenom zde u nás nic. Tuhle jsem se sešel s jedním krajanem, který (mimochodem řečeno) vlastní hezky velkou hroudu na této naší zeměkouli a toť se ví, že byla řeč hned o Srbech, jací to jsou junáci. Jářku, krajane, přispěj jedním jenom dollarem ku zmírnění bídy ubohých sirotků po padlých jejich otcích. "Ne, nedám," byla odpověď. Jářku, příteli, já ti objednám za to Česko-Americký Venkov, budeš dostávati poučný časopis celý rok a zároveň učiníš lidumilný skutek. A tvůj dollar půjde sirotkům na Balkáně. "Ne, nedám." Suďte sami, čtenáři, jaká to výchova jest u Čecha — který nezná ani svou slovanskou krev! U takových krajanů marně byste hledali nějaký cit pro svého bližního, oni ho skutečně nemají. Avšak pro mamon by téměř život položili. Následkem letošní neúrody není možno nějakou sbírku podniknouti, když ani ti, kteří těmi pozemskými statky obdařeni jsou, nic nedají. U těch, kteří sami bídu trpí, není možno na jich cit appelovati. Krajané, kteří byste si přáli předplatiti si na Pokrok neb na Česko-Americký Venkov a tak sobě zajistiti velice pěknou premii, můžete tak učiniti zde u mne a já Vám vše k úplné spokojenosti vyřídím. Zároveň slibuji, že nyní budu častěji zprávy posílávati, jakož i mé vlastní názory na tento hamižný svět. Váš

Ant. Malkovský.

Pozn. red.: Dopis p. Jos. Hraběte ze Stockton, Kans., ponechali jsme vzhledem k jeho obsahu do vánočního čísla.

Babička ho zachránila. — "Máme čtyry roky starého chlapce," píše pí. Agnes Lorenc z Hopkins, Minn., který v létě se rozstonal. Měl záchvaty závrati a nemohl se na nohy postaviti. Měl silnou horečku a blouznil a nic nepodržel v žaludku. Zavolali jsme lékaře, ale ten si s případem nevěděl rady a na mé otázky odpověděl, že sotva vydrží týden. Potom jsme zavolali jiného lékaře a ten řekl asi totéž. Náhodou přijela tehdy na návštěvu moje matka a ta pospíšila si dostat něco Hoboka, od zdejšího vašeho jednatele a našemu chlapci bylo brzy lépe a konečně se zase uzdravil."

Zajímavý časopis a brožurka, sdělující vše o Dra. Petra Hoboku, shora zmíněném léku, pošle se zdarma na požádání. Pište na Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 19—25 So. Hoyne Ave., Chicago, Ill.

☞ "Pokrok Západu" jest listem pro každého. On podává zprávy o událostech a nestranná pojednání. Respektuje náhledy a přesvědčení každého člověka, pokud si respektu zasluhují.

Mayer HONORBILT SHOES

Pro muže, ženy a děti

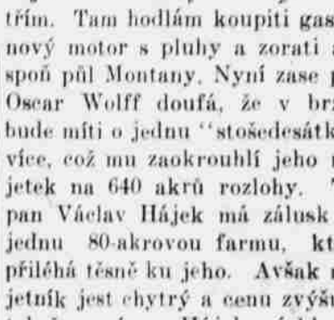

Meyer Honorbilt obuv jest první ve stylu, zhotovení, pohodlnosti a jakosti. Bylo by nemožno nalézti obuv stejného stylu tak vhodnou pro nošení. Nejvybranější kůže užívá se pro výrobu Honorbilt obuvi. Jest hotovena, aby vydržela hodně dlouho a aby podržela svoji formu až do konce. Meyer Honorbilt obuv jest poctivě dělána.

Chcete-li formu a jakost bez zvláštního vydání, žadejte u svého obchodníka obuv Mayer Honorbilt. Nemá-li je, pište přímo nam.

Výstraha: Dejte pozor aby bylo Mayerovo jméno a obchodní známka na podešvech.

Vyrábíme Mayer Honorbilt obuv všech druhů pro muže, ženy a děti; Drixon, Yerma Cushion střevíce a Martha Washington pohodlnou obuv.

ZDARMA - Pošlete nám jméno obchodníka, jenž neprodává Mayer Honorbilt obuv a zašleme vám zdarma obraz George neb Marthy Washington velikosti 15x20.

F. Mayer Boot & Shoe Co., Milwaukee

HONORBILT

Užitečný a praktický

vánoční dárek

pro paní a dívky.

Cesta k mužovu srdci jde jeho žaludkem, praví jedno staré pořekadlo — a je to pravda. Třeba byla láska snoubenců sebe horoucnější, neumí-li mladá ženuška dobře a chutně vařiti, jistě se do jejich hnízdečka brzy vloudí mrzutost, nespokojenost, ba i hněv. Ušetříte své dcerušce mnoho rozpaků, hořkých chvil a slzí, darujete-li jí k Vánocům dobrou kuchařskou knihu, jakou bez odporu je naše **'Česko-americká Kuchařka'**, která vyšla již v několika vydáních a jejíž obliba stále stoupá. **Je to nejlepší český spis v Americe a cena vkusně vázané knihy nepatrná, pouhých $1.10 i s pošt. vným.**

Matičky nikdy nemohou naučiti dcerušek všemu z obsáhlého umění kuchařského a proto za dobrou kuchařskou knihu nemusí se styděti nikdo, ani šedivá stařenka. — Svět stále pokračuje a lidé též. — Koupíte-li naši "Česko-americkou Kuchařku", tu za $1.10 způsobíte manželce nebo dceruše jistě hodně radosti. Knihu objednejte česky na adressu: **The "Orion", Box 597, Dept. 2, Omaha, Neb.,** a napište, že jste toto četli v Pokroku.

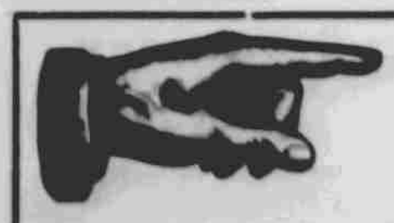

K povšímnutí krajanům na západě!

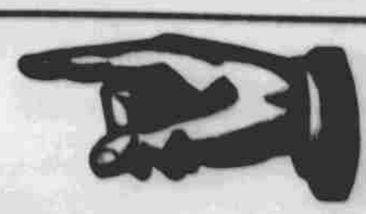

Proč nynější doby naříkáte na drahotu kávy, když jest tu na Západě dosud jeden český obchod, který Vám prodá

pravou a dobrou kávu za 25 centů libru

Dopište si o vzorek naší 25-centové kávy, kterýž Vám na požádání zašleme zdarma a přesvědčíte se o pravdivosti našeho tvrzení.

KÁVU TUTO ZASÍLÁME NA VENEK OD 25 LIBER VÝŠE. — Je-li snad 25 liber kávy pro Vás mnoho, domluvte se se svým sousedem a objednejte společně, anebo my Vám zásilku dle přání rozvážíme na menší paklíky, když totiž by chtělo více sousedů objednat pohromadě.

PAMATUJTE, ČÍM VĚTŠÍ OBJEDNÁVKA, TÍM VÍCE UŠETŘÍTE NA DOVOZNÉM, KTERÉ JEST OSTATNĚ DOSTI NÍZKÉ. — Objednáte-li od nás jednou, zajisté stanete se stálými našimi zákazníky, jako ono množství krajanů, kteří ku veškeré spokojenosti od nás již kupují. — Další druhy kávy máme po 28, 30 a 33 centech. — Pište o vzorek ještě dnes na:

OMAHA COFFEE MILL 1904 So. 13. Str., Omaha, Neb.

Objednávky vyřizujeme proti zaplacení předem pouze! 12-3m PIŠTE, ŽE JSTE TOTO ČETLI V "POKROKU".